

Na pytania Państwa odpowiada profesor Krzysztof Ostaszewski.

Pytanie Pani Zofii i Józefa

Oto fragment listu, jaki przestali do nas nasi czytelnicy z Nowego Jorku: "Dzien Dobry, Panu! Uczestniczyliśmy w jednym z Pana wykładów na Greenpoint z początkiem tego roku. Udzielił Pan wielu dobrych wskazówek na tle finansowym, które bardzo cenimy jak również Pana odpowiedzi na pytania w Poradniku. Prosilibyśmy Pana o poradę w sprawie nam nie bardzo jasnej a dotyczącej połączenia się dwóch firm (JP Morgan i Chase Manhattan Corp.).

Mój mąż, Józef, lat 58, nie pracujący już od dwóch lat w firmie JP Morgan, posiada znaczne konto 401K/Profit Sharing (ok. 65% inwestycji w JPM stock). Jak ogłoszono 9/13/2000, po połączeniu firm jedna akcja JPM będzie równała się 3.7 akcji Chase (wartość jednej akcji JPM ok \$200). Od czasu ogłoszenia, JPM akcje wzrosły do \$184.5 a ostatnia cena jest prawie \$139. Oficjalnie połączenie ma nastąpić z początkiem nowego roku, a mniej oficjalnie to w grudniu. Mamy więc kilka pytań z tym związanych, a mianowicie: Czy pozostawić obecną inwestycję w JPM do czasu wymiany na Chase akcje? Czy po wymianie pozostawić na jakiś czas w akcjach Chase? Kiedy najlepiej byłoby zamienić na jakiś fundusz powierniczy?

Chcemy dodać, że nie mamy nadziei konieczności korzystania z tego konta biorąc pod uwagę wiek i mąż jeszcze pracuje na pełny etat, no i żeby nie płacić dodatkowo podatków. Bardzo będziemy cenić Pana odpowiedzi na powyższe pytania za co z góry serdecznie dziękujemy."

Czy ja w ogóle lubię akcje? Chyba jednak, proszę Państwa, nie. Lubię nudne, solidne fundusze powiernicze. Jak są Państwo młodzi, to bardzo agresywne. A jak się Państwo starzeją, to coraz mniej agre-

sywne. Dla tych z Państwa w wieku prawie 60 lat, to lubię fundusze typu "balanced", spokojniejsze, nudne, niestety. Ale ja tam jestem strachliwy. Ja inwestuję w agresywne fundusze tylko dlatego, że bez nich nie sposób się wzbogacić. A akcji nie lubię indywidualnych, bo lubię je w funduszach powierniczych. Taki jestem dziwak.

Pani Zofia ma w swoim programie 401(K) za dużo akcji pracodawcy, które będą wymieniane na inne akcje, bo pracodawcę wykupiła inna

pewną sumę pieniędzy. Pani Wanda jest czytelniczką Poradnika, ma około 55 lat i nie zamierza z tych pieniędzy korzystać przez co najmniej pięć lat. Pani Wanda rozważała fundusze Alger Growth, Kaufman, Twentieth Century Ultra, T. Rowe Price New Horizons, oraz, doradzany przez Panią Elżbietę Baumgartner, White Oak Growth Stock, oraz nowotworzony fundusz Black Oak Stock.

W moim przekonaniu, w Pani Wandy wieku nie powinna ona przyjmować aż tak bardzo agresywnej sytuacji. Z wymienionych funduszy White Oak Growth Stock jest najmniej agresywny i zdecydowanie wymaga rozważenia. Aby otworzyć w nim konto, trzeba mieć co najmniej \$2,000. Jeśli to jest problemem, proszę rozważyć fundusze takie jak: Janus Equity Income, Invesco Equity Income, and BenhamIncome and Growth. Jeśli może Pani rozłożyć swoje inwestycje w czasie, proszę to rozważyć. Obecna chwila - początek listopada, jest z reguły bardzo dobra do inwestowania na giełdzie, więc jeśli chce Pani zainwestować całą sumę, to teraz jest na to dobry moment.

Przed wszystkim pragnę podkreślić, że od jednorazowego "rzucenia się" na giełdę, dużo, dużo lepsze jest zorganizowanie planu regularnego inwestowania. Powinna Pani inwestować co miesiąc, korzystać ze wszystkich możliwych planów emerytalnych i myśleć w perspektywie pięciu lub więcej lat (co Pani robi i za co jestem Pani wdzięczny).

Pozdrawiam serdecznie, życze miliona.

Dr. Krzysztof M. Ostaszewski, FSA, CFA, MAAA, Actuarial Program Director, Illinois State University, Campus Box 4520, Normal, IL 61790, tel. 309/438-7226, faks 309/438-5866, <http://www.math.ilstu.edu/krzysio> voicemail/faks 520/244-1757.

P.S. Proszę zanotować mój nowy adres poczty elektronicznej: krzysio@ilstu.edu

Powiedz o Poradniku swojemu przyjacielowi!

Zaprenumeruj Poradnik "Sukces"

Imię i nazwisko
 Adres

Prześlij czek lub money order (wystawiony w dolarach US na Polpress Services, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304) na zniżkową prenumeratę przysługującą tylko nowym członkom (normalna cena wynosi \$79 i \$44).

Roczna zniżkowa prenumerata \$71
 6-miesięczna zniżkowa prenumerata \$39

Poślij zamówienie pod adres: **Poradnik Sukces**, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304

O Poradniku dowiedziałem się od:

firma. Co robić? Sprzedać te akcje? Cześć na wymianę na nowe akcje? Kupić fundusze powiernicze? Pani Zofia i mąż mają prawie 60 lat. Co tu dużo mówić - jeśli nie spowoduje to utraty wpłaty pracodawcy (co trzeba sprawdzić, niektórzy pracodawcy dopłacają do konta 401(k) tylko wpłatę w postaci własnych akcji), to trzeba wszystko przenieść na fundusz typu "balanced" i zapomnieć. Nie martwić się, nie myśleć. Robić to co się lubi, inwestować regularnie i zapomnieć. W Państwa wieku najstosowniejszy jest fundusz "balanced".

Życzę miliona.
 Krzys Ostaszewski

Pytanie Pani Wandy

Pani Wanda napisała do Poradnika z pytaniem, jak zainwestować